

כ"ו כסלו תשפ"ג
20 דצמבר 2022

לכבוד
וועדת מכרזים

שלום רב,

הנדון: בקשה לאישור ספק יחיד לביצוע מחקר פעולה בשרות המבחן לנוער
בנושא: הטמעת מודל לטיפול קבוצתי לקטינים שביצעו עבירות אלימות

אני פונה בבקשה לאשר את ד"ר מני מלכה שהינו מרצה מן המניין, במחלקה לעבודה סוציאלית באוניברסיטת "בן גוריון" - כספק יחיד, לביצוע מחקר פעולה בשרות המבחן לנוער בנושא: הטמעת מודל לטיפול קבוצתי לקטינים שביצעו עבירות אלימות ומטופלים בשירות המבחן לנוער על פי צווים של בתי המשפט.

בישראל, קטין בגיל האחריות הפלילית (12-18) החשוד בביצוע עבירה מופנה בידי המשטרה לאבחון ולטיפול בשירות המבחן לנוער. שירות המבחן לנוער הוא שירות טיפולי-סוציאלי סמכותי, הפועל במסגרת ארצית כחלק ממנהל סיוע לבתי משפט ותקון. עבודת שירות המבחן לנוער מעוגנת בחוק, ומעוצבת בעיקר לאור חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) התשל"א – 1971. החוק מסדיר את הסמכויות המוקנות לקציני המבחן ומתאר את תפיסתם המקצועית, שבבסיסה התאמת ההליכים הפליליים לקטינים עוברי חוק. לקציני המבחן מגוון תפקידים, ובהם חקירה פסיכו-סוציאלית, כתיבת תסקירים וטיפול בעוברי חוק קטינים לפי צווים של בתי המשפט. החקירות והתסקירים השונים נועדו לסייע למערכת אכיפת החוק להתאים את ההחלטות השיפוטיות למצב האישי והמשפחתי של כל קטין. בין השאר, התסקירים כוללים את ההמלצות הטיפוליות לשיפור הסתגלותם האישית והחברתית של הקטינים ולמניעת הישנות העבירות. הטיפול על פי צו בקטינים ובהוריהם כולל דרכי התערבות שונות, ובהן טיפול פרטני, קבוצתי או משולב. תכניות הטיפול השונות, נועדו לקדם את מצב הקטינים, למנוע הישנותם של עבירות נוספות ולהקנות להוריהם כלים להגברת ההשגחה התורית.

מינהל סיוע לבתי המשפט ותקון | www.molsa.gov.il | אתר ממשל זמין - www.gov.il
הנהלת המינהל

שירות מבחן לנוער | שירות מבחן למבוגרים | רשות חסות הנוער | שירות חקירות ילדים וחקירות מיוחדות | יחידות הסיוע לביהמ"ש לענייני משפחה ובתי הדין הרבניים | שירות לטיפול בהתמכרויות | שירות נוער, צעירות וצעירים | שירות שיקום נוער

רח' ירמיהו 39 מגדלי הבירה, ירושלים | טל. 02-5085803 | פקס. 02-5085971

כ-40% מהמופנים לשירות המבחן לנוער הם קטינים שביצעו עבירת אלימות. הקטינים מקבלים טיפול פרטני, וחלקם גם מופנים לטיפול קבוצתי. הטיפול הקבוצתי נקבע לפי מודל התערבות המבוסס על עקרונות הגישה האקולוגית של אדלסון וטולמן (1992), שתוכנן במקור לבגירים אלימים. בטיפול משולבת תכנית "פעילות שטח", שנועדה לסייע לקטינים לרכוש מיומנויות התמודדות יעילות באמצעות פעילות אתגרית.

לאחר למעלה מעשור שבו הפעלנו בשירות המבחן לנוער, מאות קבוצות טיפוליות לקטינים, בדקנו ומצאנו: מיעוט הפניות של קטינים שביצעו עבירות אלימות לקבוצות הטיפוליות המיועדות לקטינים עוברי חוק; נשירה גבוהה שלהם מהקבוצות; קושי של מנחי הקבוצות ליישם את המודל הקיים; מיעוט של קבוצות ייעודיות לאוכלוסייה זו ביחס לשיעורה בקרב מקבלי השירות. כמו כן, מצאנו כי הטיפול הפרטני הניתן כיום לקטינים שביצעו עבירות אלימות, אינו מבוצע על פי פרוטוקול עבודה מסודר ומותאם למאפיינים של אוכלוסייה ייחודית זו.

לאור זאת, כחלק מתהליכי הטיוב ופיתוח הידע המלווים את הטיפול בקטינים שביצעו עבירות אלימות, שירות המבחן לנוער החליט לבחון באופן שיטתי את המענה השיקומי הניתן לקטינים ולשלב בין מחקר ובין עשייה מהשדה, זאת לשם פיתוח והטמעה של מודל ההתערבות קבוצתי עם נערים עוברי חוק.

לפיכך, בשנת 2018 האגף למחקר, תכנון והכשרה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, פרסם קול קורא בו הזמין חוקרים להגיש הצעות לעריכת סקירת ספרות בנושא: מודלים להתערבות עם נוער אלים עובר חוק.

מאחר והיה מדובר בבקשה לכתיבת סקירה ספרותית לראשונה בישראל בנושא ייחודי זה וכן לאור הדרישה לגוף ידע ספציפי וייחודי, בפועל ד"ר מני מלכה היה החוקר היחיד שהגיש מועמדות.

כאמור בשנת 2020 ובהמשך לקול קורא שפרסם השירות, ד"ר מני מלכה ערך עבורנו סקירת ספרותית שאפשרה לנו, להכיר תהליכי אבחון וטיפול מיטביים ועדכניים לקטינים עוברי חוק שביצעו עבירות אלימות. בהתבסס על מסקנות הסקירה, במהלך שנת 2021-2022, בליווי הדרכה מקצועית של ד"ר מני מלכה, פותח ונבנה מודל התערבות ייחודי, מותאם ומשופר לקהל יעד זה.

תיאור מחקר הפעולה המבוקש

"מחקר פעולה" ידוע כשיטת מחקר ייחודית, אשר במרכזה אנשי מעשה (Practitioner research) ארגונים ושירותים בתחום מקצוע העזרה והחינוך. מחקר מסוג זה, משלב בין מחקר ובין עשייה (פעולה), מבוסס על שותפות ומיועד לבחון באופן שיטתי ומעגלי פעולות הננקטות בשדה, במטרה לעגן, לשכלל, ליצור ולהטמיע ידע מעשי, המשמש עוגן ליישום של מודלים של התערבות.

שירות המבחן לנוער מבקש להעסיק את ד"ר מני מלכה כספק יחיד לביצוע מחקר פעולה, שייבחן את תהליכי יישום מודל העבודה של טיפול קבוצתי לקטינים שבצעו עבירות אלימות.

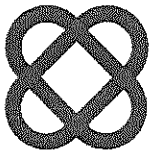
השיקולים בהתאמתו של ד"ר מני מלכה - כספק יחיד לביצוע מחקר פעולה בשירות המבחן לנוער בנושא: הטמעת מודל לטיפול קבוצתי לקטינים שביצעו עבירות אלימות

ד"ר מני מלכה מלווה את שירות המבחן לנוער מזה כ- 5 שנים ולכן, כיום הינו בעל מומחיות מעמיקה וייחודית עם מאפייני האוכלוסייה והמענים הטיפוליים הנדרשים לשיקום נוער עובר חוק, שביצע עבירות אלימות ומטופל עפ"י צווים טיפולים של בימ"ש לנוער.

לשם הפעלת מחקר הפעולה באופן מידי ובפריסה ארצית, לא ניתן יהיה למצוא חוקר אחר אשר יוכל לפתח את המענה הנדרש בטווח המידי. עובדה זו, תעכב את יישום הטיפול הקבוצתי כמענה טיפולי לנערים - להפסקת ביצוע עבירות אלימות ופגיעה באחרים ובנוסף לכך, נתקשה ביישום ההחלטות השיפוטיות שניתנו בעניינם.

מניסיונו לאורך השנים בעבודה עם האוניברסיטאות השונות ולמיטב ידיעתנו אין באקדמיה חוקרים אשר לצד הידע התיאורטי הרחב שצברו, יש להם גם את הניסיון בפועל, ביישום המודל הטיפולי הספציפי - לו אנו זקוקים בטיפול בנערים עוברי חוק ובהפעלת מחקר הפעולה הנ"ל.

דרישות ומאפייני מחקר הפעולה והתקציב הנדרש:

1. בחינה והערכה של תהליכי פיתוח והטמעה של מודל התערבות קבוצתי קצר מועד המכוון לניהול ושליטה בכעסים (מדובר במודל קיים שפותח בשנת 2021-2022).
2. ליווי והדרכה משתפת של הצוות הניהולי-דרג בכיר.
3. ליווי והדרכה משתפת של הצוות הניהול - דרג ביניים, המלווה בשטח את מנחי הקבוצות.
4. פיתוח משתף של מערך וכלי מחקר לבחינת תהליך ההטמעה של המודל ויישומו, ברמות השונות (ניהול, הדרכה, מנחי הקבוצות, בני הנוער, הורים).
5. תיעוד וכתובה משתפים של התהליך ותרגומם לכדי פרוטוקול עבודה.
6. השתתפות בהצגת המודל, תוצרי העבודה המשותפת ועקרונות מרכזיים במסגרות הכשרה שונות של שירות המבחן לנוער.

גובה ההתקשרות המבוקש עם די"ר מני מלכה מאוניברסיטת בן גוריון הינו 50,000 ₪ לשנת עבודה.

אנו מבקשים לאשר את די"ר מני מלכה כספק יחיד לתקופת התקשרות של 2 שנים עם אופציה להארכת ההתקשרות בשנה נוספת.

הפעלת מחקר הפעולה הנוכחי הינו צו השעה זאת לנוכח העלייה בתומרת העבירות האלימות בהם מעורבים מתבגרים בעת האחרונה.

לאור האמור לעיל, אנו מבקשים לאשר את די"ר מני מלכה, מאוניברסיטת בן גוריון כספק יחיד, להפעלת מחקר פעולה בשרות המבחן לנוער בנושא: הטמעת מודל לטיפול קבוצתי לקטינים שביצעו עבירות אלימות.

בברכה,

בטי תנן

קצינת מבחן ראשית לנוער

מנהלת אגף בכירה-שירות המבחן לנוער

מינהל סיוע לבתי המשפט ותקון | www.molsa.gov.il | אתר ממשל זמין - www.gov.il
הנהלת המינהל

שירות מבחן לנוער | שירות מבחן למבוגרים | רשות חסות הנוער | שירות חקירות ילדים וחקירות מיוחדות | יחידות הסיוע לביהמ"ש לענייני משפחה ובתי הדין הרבניים | שירות לטיפול בהתמכרויות | שירות נוער, צעירות וצעירים | שירות שיקום נוער

רח' ירמיהו 39 מגדלי הבירה, ירושלים | טל. 02-5085803 | פקס. 02-5085971

1, ינואר 2023

עבור

שירות המבחן לנוער

הנדון: מחקר פעולה להטמעת מודל התערבות קבוצתי לשליטה בכעסים - הצעת מחיר.

להלן הצעת מחיר עבור ביצוע המחר

א. מטרת המחקר ותוצריו

1. פיתוח והטמעה של מודל התערבות קבוצתי קצר מועד המכוון לניהול ושליטה בכעסים.
2. ליווי והדרכה משתפת של הצוות הניהולי-דרג בכיר.
3. ליווי והדרכה משתפת של הצוות הניהולי-דרג ביניים, המלווה בשטח את מנחי הקבוצות.
4. פיתוח משתף של מערך וכלי מחקר לבחינת תהליך ההטמעה של המודל ויישומו, ברמות השונות (ניהול, הדרכה, מנחי הקבוצות, בני הנוער, הורים).
5. תיעוד וכתובה משתפים של התהליך ותרומם לכדי פרוטוקול עבודה.
6. השתתפות בהצגת המודל, תוצרי העבודה המשותפת ועקרונות מרכזיים במסגרות הכשרה שונות של שירות המבחן לנוער

ב. תקציב- הצעת המחיר

עלות המחקר: 50000 ₪ (לתקופה של שנתיים)

פירוט העלויות

הערה	סכום ב"ח	סעיף	
יועבר לאוניברסיטת בן-גוריון	8333.3	תקורה (20%)	
סכום זה יוקדש לתשלום לעוזרת מחקר (תיעוד מפגשים/ניתוח חומרים)	36000	מפגשי ייעוץ והדרכה להטמעת המודל (300 ₪ לשעה אקדמית): 120 שעות	
יועבר לעורך מקצועי	5666.7	עריכה לשונית/מדעית	
	50000		סה"כ

ג. לוחות זמנים

לוחות הזמנים לביצוע המחקר יקבעו בתיאום עם נציגות המשרד.

בכבוד רב
ד"ר מני מלכה
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.